Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 650 — ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 5 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 17 ՄԱՐՏ 1886 — 11 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 1033

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ,
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան դրամագլուխ	200
» » վեցամսեայ »	100
» » եռամսեայ »	50
Գաւառաց » եւ տերության թղթատարով տարեկան »	240
Գաւառաց համար եւ տերության թղթատարով վեցամսեայ »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան գրանց	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է խմբագրութեանս զրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ չառնուի։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 4 ՄԱՐՏ, 1886

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԵՒ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

ՏԻՐԱՑԻՐ ստորագրութեամբ մեր վերջին 27 թիւով կարեւոր յօդուած մը հրատարակեցինք, որոյ նիւթն էին «Գաւառական Այցելութիւն»։ Յօդուածագիրը մօտէն կը ճանչէ գաւառական Հայոց վիճակն, և կատարեալ ձեռնհասութեամբ կը խօսի առաջադրեալ նիւթին վրայ։ Խնդիրը մասնաւոր կարեւորութիւն մ'ունի ներկայ պարագայից մէջ, երբ հոգ կը պատճառեն օտար կղերներու գործունէութիւնն և գաւառային վարչութեանց ըստ մեծի մասին կազմալուծեալ վիճակն։ Ամեն կողմէ կը պահանջուի Այցելուներ զրկել գաւառները։ Կը գանգատուի, միւս կողմէ, թէ դրամ չկայ զանոնք զրկելու համար։ Յօդուածագիրը կուգայ մեծ հոգէ մը ազատել թէ՛ խստապահանջներն և թէ՛ Պատրիարքարանը։ Կ'ըսէ պարզապէս թէ Այցելուաց պէտք չկայ։ Եթէ տեղ մը Առաջնորդ կայ, կ'ըսէ, հոն Այցելու զրկել՝ Առաջնորդին և Այցելուին միջեւ խնդիր յարուցանելու միայն կը ծառայէ։ Իսկ եթէ տեղ մը Առաջնորդ չկայ, կ'ըսէ, փութացուցէ՛ք Առաջնորդին ընտրութիւնը՝ Տեղապահ մը զրկելով։

Մենք եւս ջատագոված ենք՝ բացառիկ պարագայից մէջ բացառիկ իշխանութեամբ Այցելու-Հովիւներ և Պատրիարքական Փոխանորդներ զրկելու դրութիւնն, և Յօդուածագրին դիտողութիւնը առիթ կուտան մեզ՝ անգամ մ'եւս պարզելու այս մասին մեր նկատողութիւններ։

Ո՛չ ոք՝ կարծենք՝ երբեք պահանջած է Այցելուներ զրկել՝ ուր որ Առաջնորդը և Գաւառային Վարչութիւնը կանոնաւորապէս կը պաշտօնավարեն։ Կարին, Վան, Տրապզոն կամ Իզմիր, այսպիսի թեմեր Այցելու զրկել՝ ոչ մէկու միտքէն կրնայ անցնիլ։ Բայց, օրինակի համար, եթէ տեղային ժողովրդոյ և Առաջնորդաց միջեւ ծանր վէճեր ծագին, որք ազգային շահերու վնասն, ոչ մէկ օրէնք, ոչ մէկ նկատողութիւն կարդիլէ Պատրիարքական իշխանութեան՝ այն վէճերը քննելու և կարգադրելու համար զրկել Այցելու-Հովիւներ։ Ո՛րչափ կը միջենք, ամեն Պատրիարքի օրով քիչ թէ շատ ծագած են այսպիսի պարագայք, և Կեդրոնը շատ բանաւոր իրաւունք մը գործադրած է՝ Այցելուներ զրկելով այս կամ այն տիրողովը մը, և աւելի կամ նուազ ընդարձակ իշխանութեամբ մը։

Բայց աւելի լաւախ կը պատահի որ թեմ մը Առաջնորդ չունենար, և, զանազան պատճառներով, չի փութացներ մի նոր Առաջնորդի ընտրութիւնն։ Ընդհանրապէս, չունենար ոչ միայն Առաջնորդ, այլ նաեւ Գաւառային կազմակերպեալ և օրինաւորապէս հաստատեալ Վարչութիւն մը։ Հայաստանի եւ Կիլիկիոյ թեմերուն մէկ մեծ մասն այս վիճակի մէջ է ճչդիւ, ինչպէս ամեն օր կ'երեւի մեր Ազգային Լրոյց և Գաւառային Լրոյց շարքին մէջ։ Արդ, այս պարագայից մէջ եւս, ոչ մէկ օրէնք, ոչ մէկ նկատողութիւն կարդիլէ Պատրիարքական իշխանութեան՝ Տեղապահ, Փոխանորդ կամ Այցելու-Հովիւ անուամբ զրկել ձեռնհաս եկեղեցականներ, որք մէն մի գաւառի մէջ օրինաւոր Վարչութիւն մ'ընտրել տան՝ եթէ չկայ, և ժամանակ մը վարելով հանդերձ առաջնորդական իշխանութիւն, դիւրացնեն և փութացնեն մի նոր Առաջնորդի ընտրութիւնն։ Ամեն օրէնք և ամեն նկատողութիւն ընդհակառակն պարտ կը դնէ զայս Կեդրոնական իշխանութեան վրայ, որ եթէ ի գործ չի դներ զայն, պարզ զանցառութեան մը մէջ կը գտնուի, ընդհանրապէս «ի չգոյէ դրամոյ,» ինչպէս ամենէ վերջին անգամ հաստատեցաւ Քարբերդ զրկել որոշուած Այցելու-Հովուին նկատմամբ։

Մնաց որ, Յօդուածագիրն ալ, թէև Այցելուն կը մերժէ, բայց Առաջնորդ ընտրել տալու եկող Տեղապահը կը հիւրընկալէ սիրայօժար։ Եւ իրօք, իւր եղրակացութիւնը հետեւեալ երեք կէտերու մէջ ամփոփուած են, որք կատարելապէս բանաւոր են.

1. Վիճակներն առանց Առաջնորդի չթողուլ։ ընտրութիւնը դժուար եղած ատեն զո՛նէ Տեղապահ անուամբ Առաջնորդներ զրկել։ շատ ընդարձակ Վիճակներու մէջ Փոխ-առաջնորդներ կամ Փոխանորդութիւններ հաստատել։

2. Գաւառներու մէջեղող և փատահութեան արժանի Առաջնորդաց պաշտօն տալ որ մերձակայ Վիճակաց և Վանօրէից վրայ հսկողութիւն մարեն։

3. Սոյն այս պաշտօնն ունեցող Առաջնորդաց իշխանութիւն տալ որ իրենց սահմաններուն մէջ եղող վարդապետները ժողովրդեան հոգեւոր պիտոյից գործածեն։

Պէտք եղածն այն է որ կարդ մը Վիճակներ, տեղային գժտութեանց ու դժուարութեանց պատճառաւ, անգործ լուսի, անհովիւ և անխնամ չմնան, և օտար գործիչներու որս չդառնան։ Ո՛չ մէկ օրէնք, ո՛չ մէկ նկատողութիւն կ'արգիլէ Կեդրոնական Վարչութեան, այլ ընդհակառակն ամեն օրէնք և ամեն նկատողութիւն պարտ կը դնէ Կեդրոնին վրայ որ՝ երբ այս ցաւալի վիճակի մէջ տեսնէ գաւառ մը՝ ինք ստանձնէ անոր անմիջական պիտոյից հոգածութիւնն, և ուր որ հեռագրով մը կամ պաշտօնագրով մը գործը չի լմննար, փութացնէ կարող եկեղեցական մը, որ տեղային գժտութիւնները բառնայ, դասալիքներն ազգային փարախը վերադարձնէ, գաւառային վարչութիւնը կազմակերպէ, Առաջնորդ ընտրել տայ, և ամեն ինչ կարգի դնելէ յետոյ հեռանայ, և եթէ նոյն կացութեան մէջ են մօտակայ ուրիշ գաւառներ ալ, երթայ հոն, նոյն բարեգործ պաշտօնն ի գործ դնելու։ —Ինչ անուն ալ կրէ, այսպիսի եկեղեցական պաշտօնեայ մը անհրաժեշտ մէկ պէտքն է մեր ազգային վարչական դրութեան, և որ աւելին է՝ այդ պէտքը չատ անգամ գործնականապէս հաստատուած է, գաւառները զրկելով բացառիկ իշխանութեամբ եկեղեցական պաշտօնեայներ։ Ոչ կը հասկնանք, մեր Յօդուածագիրն ալ առարկութիւն մը չունի այս կերպ պաշտօնէութեան մը դէմ, ինչպէս կը տեսնուի իւր եղրակացութեանց առաջին մասէն, և եթէ ատեպ կը գանգատուի լրագրութեան մէջ և ազգային ժողովոյ մէջ, պատճառն այն է որ շատ անգամ, երբ պէտքն ամենէն կը հաստատուի, երբ թերեւս գաւառ մ'ինքնին կը հրաւիրէ Պատրիարքարանի կողմէ այնպիսի բացառիկ պաշտօնեի մը ներկայութիւնը, Պատրիարքարանը միշտ ի վիճակի չի գտնուիր գոհացում տալու այսչափ տարբերական պէտքի մը։

Յօդուածագրին երկրորդ առաջարկութեան նկատմամբ, ամենքս ալ կ'ընդունինք թէ բանաւոր է որ, երբ կարելիութիւն կայ, այս բացառիկ պաշտօն յանձնելի անխնամ թողեալ գաւառին մօտակայ թեմին Առաջնորդին։ Բայց միշտ կարելի չէ այս նախ պէտք չէ որ։ Ուրիշ թեմի մը գործերը կարգադրելու, պատրաստակաս, Առաջնորդ մը անխնամ թողուլ իւր թեմն իսկ։ Եւ յետոյ, թողտալու չէ որ հաստատապէս փոքր Վիճակի մը Առաջնորդն, աւելի մեծ, աւելի կարեւոր Վիճակի մը գործերը կարգի դնելու պաշտօնն ստանձնելով, իրեն, ճամբայ չպարապէ այն կարեւոր Վիճակին Առաջնորդը լինելու։ Մոռցուած չէ անշուշտ թէ Դիլէճիկի Առաջնորդ Ղեւոնդ Եպիսկոպոս Շիշմանեան Պատրիարքարանի կողմէ Եօզղատ զրկուեցաւ, տեղւոյն ազգային գործերը կարգի դնելու եւ նոր Առաջնորդ մ'ընտրել տալու։ Բայց ինք, կարգ մը հնարքներով, զորս Կեդրոնական Վարչութիւնն ըստ արժանւոյն պարսաւած է արդէն, ինքզինք Եօզղատի կարեւոր թեմին Առաջնորդ ընտրել տուաւ, լքանելով աւելի հաստատ Վիճակ մը որոյ վրայ ձեռնադրուած էր։ Այսպիսի փառամոլ և հընարամիտ եկեղեցականներու դէմ հարկ եղած զգուշութիւնը ձեռք առնելու պայմանաւ, արգելք մը չկայ որ երբեմն թեմի մը մէջ ծագած դժուարութեանց լուծումն յանձնուի մօտակայ թեմի մը ձեռնհաս հոլովին։

Յօդուածագրին երրորդ առաջարկութեան գալով, ուր որ Թեմն ու Վանքը միացեալ են, կարծենք՝ ոչ ոք կարդիլէ Առաջնորդ-Վանահօր՝ Վանքին մէջ գտնուող վարդապետներն յարմար դատած վայրերը զրկել ի հովութիւն և ի քարոզութիւն։ Այսպիսի չրջուն վարդապետներու ծառայութեանց մեծ պէտք կայ։ զի կը լսենք թէ Հայաստանի մէջ ամբողջ գիւղեր կան որք «5-10 տարիներէ հետէ վարդապետի երես չեն տեսած»։ Բայց ուր որ Վանք և Թեմ անջատ են, քանի որ Վանահօր իրաւասութիւնը Վանքէն դուրս չի տարածուիր, մինչ Առաջնորդը բովանդակ Վիճակին համար պատասխանատու է, կարծենք ազգօգուտ բան մը կը լինի որ այնպիսի վայրերու համար Կեդրոնական Վարչութիւնն հրահանգ տայ Վանահօր՝ գաւառային այցելութեանց պէտք եղած վարդապետներն Առաջնորդին կամ գաւառային Վարչութեան տրամադրութեան ներքեւ դնել երբեմն։ Արմաշու Վանքին մէջ միշտ քանի մը վարդապետներ աւելի կամ նուազ անգործ կը մնան, մինչ Նիկոմիդիոյ և Ատաբազարի ընդարձակ Վիճակին չատ մը մասերն տարին ի բուն անխնամ կը թողուին։ զի գաւառային Վարչութեան տրամադրութեան ներքեւ մէկ հատ վարդապետ չկայ, ի հարկին իբրեւ քարոզիչ-հովիւ ղրկելու Վիճակին այն մասերն ուր չի կըրնար գտնուիլ Առաջնորդը։

Բայց, դժբախտապէս, վանական հաստատութեանց մեր մէջ ամ ըստ ամէն նուազման մէկ երեւելի ապացոյն է թէ Վանքերը քիչ չատ ուսեալ և բանիրուն եկեղեցականներ չեն հատցներ ընդհանրապէս, և Հայաստանի վանօրէից մեծագոյն մասին մէջ, թերեւս կարելի չլինի գտնել այնպիսի վարդապետներ, զորս Առաջնորդին տրամադրութեան ներքեւ դնել կը յանձնարարէ մեր յարգոյ Յօդուածագիրը։ Կ'ըսուի թէ Վասպուրականի մէջ բաղմաթիւ Վանքեր կան։ Բայց, Վարագայ Վանքն ի բաց առեալ, ի՞նչ կը բանին մնացեալ վանօրէից վարդապետք։ Բարերդի նահանգին մէջ կան չորս մեծ Վանքեր։ Բայց կը ծանուցուի թէ սոցա մէջ հատ մը վարդապետ չկայ այժմ։ Ինչո՞ւ համար բնաւ չի խորհուիր այս տակաւ յետադիմութեան ու քայքայման պատճառներուն վրայ։ Եւ ի՞նչպէս կարելի է Եկեղեցին ու ազգութիւնը պաշտպանել ընդդէմ օտար յարձակմանց, երբ այսչափ խղճալի անզօրութեան մը վերածուած կը տեսնենք մեր պաշտպանութեան գլխաւոր միջոցներքը։

Կը վերջացնենք, փափաք յայտնելով որ «ՏԻՐԱՑԻՐ» մերթ ընդ մերթ հասարակութեան հաղորդէ իւր գաւառային փորձառութեանց ու դիտողութեանց արդիւնքները, զորս միշտ հաճութեամբ պիտի կարդանք։ Երբ գաւառային խնդիրք արժան եղած ուշադրութիւնը կը դրաւեն, անհրաժեշտ է որ գաւառային կեանքն ի մօտոյ դիտողներու կարծիքներուն ենթակայ ստէպ։ Իւրաքանչիւր յօդուածով յարուցուած խնդրոց վրայ մեր կարծիքներն ըսինք, կամ լաւ եւ՝ կրկնեցինք։ Օրուան հրատապ մէկ խնդիրն է օտար կղերներուն կրօնական ծառայութիւն ի Հայաստան։ Մեր գաւառային աշխատակցաց և մասնաւորապէս «Տիրայրի ուշադրութիւնը» կը հրաւիրենք այս խնդրոյ վրայ, իբրեւ տեղային ծանօթութեանց հաստատ զայն լուսաւորելու համար, այնպէս որ հասկցուի թէ ա՛յլ են տեղ տեղ կրօնափոխութեան անմիջական պատճառք, և թէ, այս ծանր պարագայից առջեւ, ինչ կրնան ընել և չեն ըներ Առաջնորդք, տեղային Վարչութիւնք, գաւառացի ժողովուրդք։ Կեդրոնն և հայ եկեղեցական դասք։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵԿԵՂԵՑԻ ԵՒ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԹԱՆԳԼԻԱ

ԱՆԿԼԻԲԱՆ եկեղեցին Բողոքականութեան այն ազգն է որ Եպիսկոպոսութիւնն և ծիսականութիւնը պահած է։ Կը վայելէ միւս բոլոր ազգից վրայ Նիւթական մեծ առատութիւն մը, քանի որ Անգլիոյ մէջ Պետական եկեղեցի է, պետական կալուածներով ու հասոյթներով։ ԻՌԼԱՆԴԱՑԻ վրայ զոյգ մը յօդուածոց մէջ զրոյս անցեալներն հրատարակեցինք, յիշուած էր թէ անգլիացի աշխարհակալք կաթոլիկ Իռլանդայի մէջ հաստատած էին Անկլիքան եկեղեցին իբրեւ Պետական եկեղեցի, եւ թէ, երբ Անգլիացիք սկսան ճանչել Իռլանդայի ժողովրդեան իրաւունքներն, իրենց առաջին գործն եղաւ դադրեցնել զայդ անտեղութեան։

Վերջին Ընդհանուր Ընտրութեանց մէջ, խնդիր ծագեցաւ թէ հարկ է մեթէ որ երկիր մը Պետական եկեղեցի մ'ունենայ։ Եթէ ստուար մեծամասնութիւն մը յարեալ է Պետական եկեղեցւոյն, կրնայ խնդիր չծագիլ։ բայց եթէ, ինչպէս է Անգլիա, կարեւոր, ազդեցիկ և խելացի փոքրամասնութիւն մը կայ որ կը դաւանի տարբեր կրօնքներ, արդարութիւն է միթէ որ բռնվանդակ երկրին հասութից և կալուածոց մէկ մասն յատկացուի՝ իբրեւ պետական նպաստ՝ ժողովրդեան միայն մէկ մասին դաւանած կրօնին։ Այս խնդիր օր մը անշուշտ վերջնապէս պիտի լուծուի։ բայց, այս անգամ, ազատական կուսակցութեան պետերն որոշեցին չզբաղիլ այս խնդրով, և բաց թողուլ զայն։

Բայց Անգլիոյ արեւմտեան կողմը կայ Կալլէսի կամ Վալէսի նահանգն, որոյ ժողովուրդն, Իռլանդայի և Սկոտիոյ ժողովրդոց պէս, ոչ-ազգասէր և կեղտական ծագում ունի, և կը խօսի իրեն յատուկ բարբառ մը, կալլերէն, Անգլիացիք իրենց օրական Անկլիքանութիւնն հոն ալ մուծած են իբրեւ Պետական եկեղեցի։ Բայց եթէ բուն Անգլիոյ մէջ փոքրամասնութիւն մը կայ որ Բողոքականութեան տարբեր աղանդներուն յարեալ է, ի կալլէս մեծամասնութիւն մը յարեալ է տարբեր աղանդներու, և հետեւապէս, Անգլիքան Պետական եկեղեցւոյն յարեալք փոքրամասնութիւն մ'են։ Ժողովուրդը կալլերէն միայն կը հասկնայ, իսկ անկլիքան եկեղեցականք մաքուր անգլիերէնով միայն կը կարդան աղօթքներն և կը քարոզեն։ Անցեալ դարուն մէջ Ուէլզի եղերաց Մէթոտական ժողովրդային աղանդն հիմնելէն ի վեր, Կալլէսի ժողովրդային դասերը դրէթէ միահամուռ մէթոտական եղած են։ և իրենց տեղային բարբառով քարոզներ կը լսեն իրենց մէթոտական հովիւներէ։ Իսկ Անկլիքականութիւնն հարուստ դասուց կրօնն է միայն։

Մարտ 9ին Կալլէսցի Երեսփոխան մը Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ խնդիր բերաւ Անկլիքան Պետական եկեղեցւոյն Կալլէսի երկրէն բաժնումն, «որովհետեւ իւր պաշտօնը չէ կրցած կատարել, քանի որ միայն փոքրամասնութեան մը դաւանութիւնն է»։ Վիճաբանութիւնը ցոյց տուաւ թէ, ինչպէս Իռլանդայի մէջ վերցաւ, Կալլէսէն ալ չատ չանցած պիտի վերնայ Անկլիքանութիւնն։ Ազատական Նախարարութիւնը խնդրոյն ակզբունքը (մերժեց։ այլ յայտարարեց թէ արդի Խորհրդարանն ընտրողներէն յատուկ հրանգ չէը ստացած լուծելու Պետութեան և եկեղեցւոյ խնդիրն ի Կալլէս, և հետեւապէս չի կրնար Կալլէսցի Երեսփոխանին պահանջման տալ հաւանութիւն մը, որոյ արդիւնքը պարտի լինել՝ ձեռնարկել անմիջապէս Կալլէսի Անկլիքան եկեղեցւոյն բարձման գործին։ Այս պաշտօնական յայտարարութենէ կ'երեւէր արդէն թէ Նախարարութիւնը բացարձակ կուսակից չէր Անկլիքանութեան ի Կալլէս։ Բայց երբ քուէարկութիւն տեղի ունեցաւ, տեսնուեցաւ թէ Կալլէսցի Երեսփոխանին պահանջումը մերժուած էր միայն 241 քուէով, ընդդէմ 229ի քուէի։ թէև նախարարք ընդհանրապէս հակառակ քուէ տուած էին։ Փոքրամասնութեան ստուարութիւն, երբ նախարարք խնդիրն անպատեհ հաչակած էին, կը յայտնէ թէ ապագայ առթիւ մը գեթաւ չպիտի լինի Երեսփոխանական մեծամասնութիւն մը չահիլ Կալլէսի անկլիքան եկեղեցւոյն բարձման դատին։ Արդիւնքը պիտի լինի որ, ամեն կրօնական դաւանութիւնք, ինչպէս յիշեցինք, նաեւ ի Կալլէս, հաւասար պիտի լինին յաչս Պետութեան, որ անոնց միոյն կամ միւսին պահպանման համար մասնաւոր նպաստ մը չպիտի տայ։ Առաջ այնպէս չէր մտածուեր։ Առաջ կ'ըսուէր թէ Կառավարութիւն մը խիղճ մը, կրօն մը ունենալու է իրեն յատուկ, և ջանալու է զայն կրօն զօրաւոր պահել՝ նիւթական նպաստներով և պաշտօնական պաշտպանութեամբ ու պատիւներով։ Ժամանակներ փոխուած են, և մինչեւ իսկ աւանդապահն Անգլիա մի առ մի կը թօթափէ այն հին հայրական սիղբունքներ։

—)(54)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԻԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Է.

ԿՆՃԻՌՔ

Սիլաս Թորնթոն ընդունեց զայն և հրաման ըրաւ որ անհանգիստ չընեն։ Ինչպէս ընդունեց Սարքանիի այցը։ Կրցա՞ւ զսպել իւր զգացած տպաւորութիւնն և նշմարել չտալ իւր սրտէն անցածն երբոր յանկարծ տեսաւ զայն։ Սարքանի ալ, միւս կողմէ, ինքզինք գոռոզ և լիրբ ցոյց տուաւ, ինչպէս երբեմն։ Ցիշեցուցաւ սեղանաւորին խոստմունքը։ Վերջապէս խօսեցան անցեալէն, ներկային եւ ապագային վրայ։ Ոչ ոք կրնայ ըսել, վասն զի առանձնակի տեսակցեցան։

Բայց արդիւնքն այս եղաւ։

Քանի-չորս ժամ յետոյ, զարմանահիթ լուր մը պատրիւ սկսաւ քաղաքին մէջ։ այսինքն թէ Սարքանի անուն հարուստ Տրիպոլեցի մ'ամուսնութեան կ'առնուր զօրիորդ Սավա Թորնթոնէ։

Տարակոյս չէր մնար թէ սեղանաւորն հարկադրուեր էր խոնարհիլ այն մարդուն սպառնալեաց առջեւ, որ կրնար մէկ խօսքով կործանել զիւր պատիւ։ Ուստի ո՛չ կնոջն աղաչանքն, ո՛չ ալ Սավայի յայտնած գարշանքը չկրցին ազդեցութիւն մ'ընել իւր սրտին։

Ասա կը վայէ ըսել թէ ի՞նչ էր Սարքանիի շահն այս ամուսնութեան մէջ, շահ մը, զոր չէր ծածկած սեղանաւորէն։ Սարքանի միած էր։ Այն հարստութեան բաժինն, որով Սիլաս Թորնթոնէ կրցած էր իւր տան վարկը վերահաստատել, հապա՞ տասնհինգ տարի բաւեր էր այդ բաղդանդրին։ Թրիւկատէն մեկնելէն յետոյ Եւրոպիոյ մայրաքաղաքները պտրտեր էր ցոփ կենսավարութեամբ, այնպէս որ իւր հաճոյից համեմատ դրամները ճապաղելու նեղ եկեր էին Փարիզի, Լոնդրայի, Պերլինի, Վիէննայի և Հռոմի օթեւաններուն պատուհաններն։

Ամեն տեսակ զեղխութիւններէ յետոյ, կործանումը լրացնելու համար բաղդի խաղուց անձնատուր եղեր էր Զուիցերիոյ և Սպանիոյ խաղակեդրոն քաղաքաց և Մոնակոյի դքսութեան՝ սեղաններուն վրայ։

Ալեքսանդր է ըսել թէ Զիրոն ալ նորա անբաժան ընկերն եղած էր միշտ։ Ցետոյ, երբոր քանի մը հազար Ֆիլորին միայն մնաց, Սիկիլիա վերադարձան։ Անդ դէպքերուն ասպասեցին, առանց անգործ կենալու, մինչեւ որ ժամանակ եկաւ Սարքանիի համար վերսկսելու իւր յարաբերութիւնները Թրիէստի սեղանաւորին հետ։ Եւ արդարեւ յոյժ պարզ բան մ'էր վերակազմել զիւր բաղդ՝ ամուսնութեան առնչով զՍավա Թորնթոնէ, միակ ժառանգ մեծահարուստ սեղանաւորին, որ չէր կրնար բան մը զլանալ Սարքանիի։

Անդրադարձ զլացում հնարին չէր, ուստի եւ ոչ իսկ փորձուեցաւ։ Թերեւս այս երկու մարդոց միջեւ տակաւին անծանօթ բան մը կար, զոր ապագան պիտի յայտնէր։

Սակայն աղջիկը բացատրութիւն խնդրեց իւր հօրմէն։ Հարցուց թէ ինչո՞ւ կ'ուզէր այսպէս բռնի ամուսնացնել զինք։

—Պատիւս այս ամուսնութենէ կախեալ է, պատասխանեց վերջապէս Սիլաս Թորնթոն, ուստի պէտք է որ կատարի։

Երբոր Սավա իւր մօր տարաբ զայս պատասխան, խեղճ կինը գրեթէ մարեցաւ ընկաւ իւր աղջկան թեւերուն մէջ, և յուսահատական արտասուքներ միայն կրցաւ թափել։

Սիլաս Թորնթոնէ ճչմարիտն ըսած էր։

Հարնիքն յուլիս 6 ին պիտի կատարուէր։

Ընթերցողք կրնան երեւակայել թէ այս երեք շաբթուան մէջ ի՞նչ եղաւ Պետրոս Պաթորիի վիճակը։ Սարսափելի կերպիւ վրդոված էր։ Անզոր կատաղութիւն մը կուգար վրան ստէպ։ Մերթ Մարինէլլա փողոցի տան մէջ փակուած կը կենար, մերթ դուրս կը փախչէր այդ անիծեալ քաղաքէն, և Տիկին Պաթորի կը վախնար որ ոչ եւս կրնար տեսնել զայն։

Ի՞նչ վախերական խօսք կրնար հակըցնել նմա։ Քանի որ այս ամուսնութեան խօսքը չկար, Պետրոս Պաթորի, թէ և Սավայի հօրմէն մերժեալ, կրնար տակաւին քիչ մը յոյս պահել։ Բայց Սավայի ամուսնութենէն յետոյ, նոր վիճ մը, այս անգամ անանցանելի վիճ մը կը բացուէր։ Նոյն ինքն Տոքթոր Անթէքիրթի ալ, ինչ եւ ըսած լինէր, իւր խոստման հակառակ լքեր էր զՊետրոս Պաթորի։ Եւ սակայն, կը հարցնէր երիտասարդն ինքնիրեն, ի՞նչպէս աղջիկն, որ զինքը կը սիրէր, և զորեղ բնաւորութիւն մ'ունէր, կը հաւանէր այդ միութեան։ Ի՞նչ գաղտնիք կար Մթրատոնէի ապարանին մէջ, ուր այսպիսի բաներ կը դառնային։ Ա՜հ, օրչափ լաւ ըրած կը լինէր Պետրոս՝ եթէ մեկնէր Բակուզայէն, և իրեն եղած առաջարկն ընդունելով հեռանար Սավայէն, զոր այդ օտարականին, այդ Սարքանիի ձեռքը կը մատնէին։

«Ոչ, դ'ըսէր ու կը կրկնէր, անհնարին է այս ... կը սիրե՛մ զայն։»

Յուսահատութիւնը մտած էր այժմ այն տան մէջ, զոր երջանկութեան նշոյլ մը լուսաւորած էր քանի մ'օր առաջ։

Բէնքաս, որ կը չարաճակէր զիւր հսկողութիւն և քաջածանօթ էր քաղաքին մէջ պատահած կրոյցներուն, եղած պատրաստութիւնն իմացողներուն առաջիններէն մին եղաւ։ Սավա Թորնթոնէի և Սարքանիի ամուսնութեան լուրն իմանալուն պէս՝ գընաց ի Քաթարոյ։ Երբոր իմացաւ զայն ողբալի վիճակ, յորում ձգած էր այս լուր զերիտասարդ երկրաչափն, որում մեծապէս կը հաճկրէր, նեղանդէս ծանոյց Տոքթոր Անթէքիրթի։

Ի պատասխանի, հրաման ստացաւ չարունակել զիւր հսկողութիւն ի Բակուզա, և ամեն անցածը գրել ի Քաթարոյ։

Սակայն քանի կը մնանեար յուլիս 6ի չարաշչուկ թուականը, Պետրոս Պաթորիի վիճակը կը՞վատթարէր։ Մայրն ոչ եւս կրընար քիչ մը հանդարտել զայն։ Միւս կողմէ, ինչպէս կարելի էր փոխել Սիլաս Թորնթոնի դիտաւորութիւնն։ Ցայտնի կը տեսնուէր յայտարարման ամսաթուանքէն թէ այդ ամուսնութիւն երկար ժամանակէ ի վեր որոշուած էր, թէ Սարքանի և սեղանաւորն ի վաղուց կը ճանչէին զիրար, թէ այդ հարուստ Տրիպոլեցի մասնաւոր ազդեցութիւն մը պարտէր ունենալ Սավայի հօր վրայ։

Այս զարտասիչ գաղտնիքներէն գըրգռեալ, Պետրոս Պաթորի մտաբերեց նամակ մը գրել Սիլաս Թորնթոնի, հարստանալոյ համար որոշեալ թուականէն ութ օր առաջ։

Նամակն անպատասխանի մնաց։

Ցայնժամ Պետրոս ջանաց սեղանաւորին հանդիպիլ փողոցին մէջ ... չկրցաւ յաջողիլ։ Ուզեց երթալ ապարանին մէջ գտնել զայն ... չկրցաւ դռնէն ներս մտնել։

Իսկ Սավա և մայրն անտեսանելի էին այժմ։ Հնարին չէր հանիլ անոնց քով։

Բայց եթէ չկրցաւ տեսնել զՍավա, ոչ ալ հայրը, քանի մ'անգամ Մթրատոնէի մէջ դէմ առ դէմ գտնուեցաւ Սարքանիի հետ։ Ցայնժամ Պետրոս Պաթորի մտաբերեց թշնամանել զայն և ի մեհամարտ սոխալել ...։ Բայց ինչ պատրուակաւ, և ինչո՞ւ համար Սարքանի ընդունէր մեհամարտ մը, յորմէ զգուշանալ կը հրամայէր իւր շահը՝ Սավա Թորնթոնի հետ ամուսնանալու վրայ եղած միջոցին։

Վեց օր անցաւ։ Պետրոս, հակառակ իւր մօր պաղատանաց, հակառակ Պորիքի աղաչանաց, Մարինէլլա փողոցի տան դռնէն դուրս եւաւ յուլիս 4ին երիկունը։ Ներսունի ծառայն փորձեց ետեւէն երթալ, բայց՝ չատ չանցած՝ կորսնցուց անոր հետքը։ Պետրոս յանուն կ'երթար խելագարի պէս քաղաքին ամենէն ամայի փողոցներուն մէջէն, Բակուզայի պարտէզն ասկէն։

Մէկ ժամ յետոյ տուն բերին զայն մահամերձ վիճակի մէջ։ Դաշտէն հարուած մը ձախ թոքին վերին մասը ծակեր էր։

Տարակոյս հնարին չէր։ Պետրոս, յուսահատ մրցելութեամբ զարկեր էր ինքզինք։

Բէնքաս, իսկոյնեն ալ զայն գժբաղդութիւն, հեռագրատունը վազեր էր։

Մէկ ժամ յետոյ, Տոքթոր Անթէքիրթի կ'սանար ի Քաթարոյ երիտասարդին անձնասպանութեան լուրը։

Դժուարին է նկարագրել Տիկին Պաթորիի զգացած ալեկիզ մորմքն՝ երբոր իւր սաղիւ բերին դրին զորդին՝ այն վիճակի մէջ։ Բայց մայրական կորովը հնանցաւ կանացի սկարութեան դէմ։ Ամեն բանէ առաջ խնամք, ողբ ու լաց յետոյ։

Իսկոյն բժիշկ մը բերուեցաւ, որ զննեց վիրաւորը։ մանկ ըրաւ կուրծքին տակը ընդհատ շնչառութիւնը, պատեց վերքն, և իւր արուեստին ամեն օգնութիւններն ըրաւ անոր, բայց յոյս չտուն։

Տասնհինգ ժամ յետոյ երիտասարդի վիճակն առատել եւս ծանրացած էր՝ առատ արիւնահոսութեամբ, և շուտն որ ծայր դգալի էր, մարիլ կ'սպառնար վերջին փուչ մամբ։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՐԿՈՒՐԵԱՆ ԴԱՏՆ

ԸՆԴԴԻՄ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՎԱՆՔԻՆ

ԴԻՏԳԷՂԳԱԹԸ ՇԵՐԻՖԻՆ ՎՃՌԱԳՐԻՆ

Երեք շաբաթ յառաջ Երուսաղեմատունէն հեռագիր մը կ'ուղղուէր Եւրոպա՝ Միքաելեան, աւետում Թէ Դաղասքերի Դատարանին կարկուր էֆէնտիի համար Նպաստաւոր վճռագիրը ընդունած է Թէոդորգաթի Դատարանէն։

Հետեւեալ օրն Աբէլ-Եէ այս ուրախալի լուրը կը հաղորդէր իւր ընթերցողաց, քաղելով զայն Պատրիարքարանի Դիւանատունէն և Երուսաղեմատունէն։

Ակնկալեալ Վճռագիրն անցեալ շաբթու վերջերն հաղորդուեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր, և Քաղաքական ժողովոյ երէկի նստին մէջ կարդացուեցաւ։ Առիթ ունեցանք տեսնելու զայս պաշտօնագիր, և որովհետեւ անոր պարունակութեան վրայ այլ ընդ այլոյ զրոյցք տարածուած են, պարտ կը համարինք անոր եղրակացութիւնը ծանուցանել մեր ընթերցողաց։

Վճռագիրն ի սկզբան ակնկալուածին չափ նպաստաւոր չէ Վանքին շահուց։ Բայց բոլորովին սխալ է կարծել, ինչպէս կարծեր են ոմանք, թէ Կարկուր էֆէնտի դատը չահած լմընցուցած լինի։

Թէոդորգաթը Շէրիֆէն չի բեկաներ Դաղասքերին վճիռը։ Բայց որովհետեւ նայի Պատրիարք վախճանած է, դատարանն այս դատը նորէն տեսնելու Թոյլտուութիւն կը շնորհէ, ինչպէս կը խնդրէր Երուսաղեմատունն։ Երուսաղեմատունը ղէյոպն (իբացակայութեան) վճիռ կրած էր։ Կը պահանջէր Վճռոյն դատատան մը, և այս՝ տեղի պիտի ունենայ։ Խնդիրը Շէրիֆի կամ քաղաքային նոր դատարանի մը առջեւ (որ չէ որոշուած դեռ) ի հիմանց պիտի լսուի, քննուի և վճռուի։ Հետեւապէս, Կարկուր էֆէնտի չի կրնար Դաղասքերէն ստացած վճիռը գործադրել տալ ընդդէմ Երուսաղեմի Վանքին։ Այս է Թէոդորգաթի Շերիֆէի վճռագրոյն եղրակացութիւնն։ Ի սկզբան ակնկալուածին չափ գոհացուցիչ եղրակացութիւն մը չէ այս։ Բայց տակաւին Վանքն ոչինչ կորուսած է, և նոր դատարանի մը առջեւ կրնայ ամենայն զօրութեամբ պաշտպանել և շահիլ իւր անժխտելի իրաւունքն։ Երուսաղեմատան փաստաբանք (Եօրտամեան Աւետիս էֆէնտի, Շէհրի էֆէնտի և Վէհպի էֆէնտի) վարն առաջին գումարում մը կ'ընեն Երուսաղեմատան մէջ, ձեռք առնուելիք օրինական միջոցներն որոշելու համար։ Յայտնի է թէ Դաղասքերի դատարանին աննպաստ վճիռը տրուած էր առանց բնաւ լսելու Երուսաղեմատան կողմէ ո՛և է փաստաբան։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Քաղաքական ժողովն՝ որ իւր անդամներէն կիւլպէնկեան Սերովբէ էֆէնտիի մահուան առթիւ դադրեցուցած էր իւր նիստերն ի Նշան ոգոյ, գումարեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան, նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ատենապետութեամբ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի։

Ատեանը բացուելուն, ժողովականք նախ և առաջ յտնկայս ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ողբացեալ պաշտօնակցին մահուան առթիւ, դրուատելով նորա գործունէութիւնն և ազգասիրական ոգին։

Ապա ժողովը գործի ձեռնարկելով, զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1. Նկատողութեան առնով յառաջիկայ հանգանագրական տարւոյ Եկմնացոյցի պատրաստութեան խնդիրը; նոր կազմակերպութեան մը հիմունքը դրաւ և յանձնաժողով մը կարգեց, ըստ այնմ եկմնոյ հաւասարակշռութեան միջոցներն սահմանելու և Եկմնացոյցը ծրագրելու պաշտօնով։ Սոյն յանձնաժողովոյ անդամ կարգեցան, ժողովոյ Ատենապետ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի, դեր-Ատենապետ Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտի և Կիւմիւշկերտան Տիգրան էֆէնտի։

2. Ժողովը, Նիկոմիդիոյ վիճակը բարեկարգելու պէտքն զգալով, որոշեց խնդիրը նկատողութեան առնուլ Խառն Ժողովոյ մէջ։

3. Ըստ առաջարկութեան Ս. Պատրիարք Հօր, ժողովն՝ Պայազիտի առաջնորդ Գերշահանէտ վարդապետի բազմամանակեայ ծառայութեանց համար, նորա յատիւան եպիսկոպոսութեան բարձրացումն արժան դատեց իւր մասին և որոշեց հաղորդել զայս Կրօնական Ժողովոյ հաւանութեան համար։

4. Առաջնորդական վիճակաց ոմանց բարեկարգութեան պէտքն զգալի դատելով, որոշեց խնդիրը նկատողութեան առնուլ Խառն Ժողովոյ յառաջիկայ նստին մէջ։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ գաւառական և տարաբերական կարգ մը խնդիրներով և Երուսաղեմայ դատի ծանուցեալ խնդրոյն։

ՀԵՌԱԳԻՐ ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ԱՌԱՋՆՈՐԴԷՆ

Գոհութեամբ կը լսենք թէ Սեբաստիոյ Առաջնորդ Դեր. Գէորգոս Սրբազան հեռագրած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր թէ կրօնափոխութեան ո՛և է նոր շարժում չէ պատահած ի Սեբաստիա։

Կը լիշուի թէ այս լսմատով լուր մը ստանալով Ս. Պատրիարք Հայրը տեղեկութիւն խնդրած էր Ն. Դերապատուութենէն։ Ի Սեբաստիա Հայ Կաթոլիկներ կան արդարեւ. բայց Ս. Առաջնորդին հեռագրէն կ'իմացուի թէ կրօնափոխութեան նոր շարժում չէ պատահած քաղաքին մէջ։

Իզմիրլեան Դեր. Մատթէոս եպիսկոպոս, Կրօնական ժողովոյ երկուշաբթի աւուր նստին մէջ հրաժեշտ տուաւ իւր Դեր. պաշտօնակցաց։

Ըստ որոշման Կրօնական Ժողովոյ, Իւսկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ քարոզիչ կարգուեցաւ Արժ. Արշաւունի Յովհաննէս վարդապետ. նոյնպէս Գարակէօմրիւկի քարոզիչ կարգուեցաւ Տ. Մինասեան Արժ. Վահան վարդապետ։

Խառն Ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթ օր ի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Ախալցխայից մեզ հաղորդում են, որ հայր Խորէն վարդապետ Ստեփանէի Ախալցխայի յայսրդութիւնից Սինոդի հրամանով յանկարծակի հեռացնելը և Հաղբատի վանքը ապաշխարութեան համար ուղարկելը մեծ ցաւ պատճառեց ազգաբնակութեանը։ Փետրվարի 7ին, ինչպէս մեզ գրում է մեր թղթակիցը, ժողովուրդը այդ տխրալի լուրն իմանալով, խուռն բազմութեամբ հաւաքվեց եկեղեցու դաւիթը, խնդրելով որ հայր Խորէնը մնայ առժամանակ մինչեւ որ ժողովուրդը կ'ընտրի պատգամաւորներ և կուղարկի Էջմիածին Վեհափառ Կաթողիկոսից խնդրելու, որ չզրկէ ժողովուրդը իրանց սիրած հովուից, և գործի ճշմարտութիւնը պարզելու։ Ժողովուրդը անմիջապէս 200 ստորագրութեամբ հեռագիր ուղարկեց Նորին Վեհափառութեանը իրանց խնդիրքի մասին, յայտնելով մի և նոյն ժամանակ որ պատգամաւորութիւնն էլ երթալու է Էջմիածին։ Սբրատաչարժ էր տեսարանը երբ հայր ըստեփանէն վերջին անգամ դիմելով ժողովրդին օրհնեց նրան և հրաժարական առաւ իր հօտից։ Շատերը ժողովրդի միջից, մեր թղթակցի վկայութեամբ, լաց էին լինում։ Ընտրուեցաւ պատգամաւորութիւնը քաղաքի չորս յայտնի անձինքներից բաղկացած, որոնք և պէտք է ներկայանան Վեհափառին։ Դարձեալ ուղարկվեցան մի քանի հեռագիրներ Էջմիածին, որոնց թւում և մի հեռագիր Ախալցխայի բազմաթիւ տիկինների ստորագրութեամբ։ Եւ այդ դեռ բոլորը չէ. հայր Խորէնի ժողովրդականութիւնը այն աստիճան մեծ էր իր յայսրդութեան ժողովրդի մէջ, որ ոչ թէ հայ-լուսաւորչականները, բայց և հայ կաթոլիկները և նոյնիսկ հրէաները բազմաթիւ ստորագրութիւններով հեռագիրներ ուղարկեցին Էջմիածին, Վեհափառի անունով, խնդրելով կաթոլիկոսին, որ չնորհ անէ զիջանել ժողովրդի խնդրքին և թողնել հ. Ստեփանէին Ախալցխայում։ Բայց մինչեւ այժմ ոչինչ պատասխան չէ բստացել ժողովուրդը Էջմիածնից։ Հայր Ստեփանէի թշնամիները անդադար մատնութիւններ են անում նրա մասին, բամբասում և ամբաստանում են նրան և զուտ ճշմարտութիւնը հնար չունի հասնել մինչեւ Վեհափառի առկանջը։ Արդէն այդ տեսակ սեր դէպի Հ. Ստեփանէ ոչ թէ միայն հայերի, բայց և այլազգիաների կողմից ցոյց է տալիս որքա՞ն այդ մարդը արժանաւորութիւններ ունի, համեմատելով մեր մի քանի այլ հոգեւորականների հետ։ Ե՞րբ է եղել որ հայ-կաթոլիկները, նոյն իսկ հրէաները վստահանային դիմել հայ-լուսաւորչական աթոռին, խնդրելու համար մի հայ-լուսաւորչական աբեղայի համար։ (ՄՇԱԿ)

Թաղ. Խորհուրդս պատիւ ունի ծանուցանել Գուլկոնտուք և Ճամարիճ միացեալ թաղից Ազգայնոց որ Ազգ. որոց մասին պէտք եղած տեղագրկն պատրաստուած է ըստ հրահանգի Ազգ. Պատրիարքարանին, որոյ մասին մարտ մէկէն արդէն մանաւոր Ազգ մը Ս. Եկեղեցւոյ դրան վերայ կախուած է թաղիս ազգայնոց յիշեցնող միանգամայն որ, մարտ մէկէն մինչեւ մարտ 15 կարող են իրենց դիտողութիւնքն ներկայացնել Խորհրդոյս և յետ նոյն թուականին որ և է դիտողութիւն ի նկատի պիտի չառնուի։

Արդ՝ զայս զեկոյց կրկին կը փութամք Միացեալ թաղիս թաղեցւոցն ընել հրապարակաւ։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ա. Գալենտարեան Փ. Ալենտարեան

ՊՕՂՈՍ Ե. ՍԷՐՎԻՐԵԱՆ Մ. ՔԱՔԱՄԱՃԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Տրապիզոնի նորընտիր կուսակալ Սուրբուրի էֆէնտիի։

Սուրբուրի էֆէնտի երէկ կայսրական երթալով, շնորհակալութիւն յայտնեց իւր անուանման և ստացած պատուանշանին համար։

Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ պուլկարական պատուիրակ Պ. Զանոֆի։

Կրթական Նախարարութեան դիւանատան անօրէն անուանեցաւ, Նախնական վարժարանաց վարչութեան առաջին քարտուղար Ապտիւլ-Բահման պէյ և նմա յաջորդեց երկրորդ քարտուղար Ալի Դալիպ էֆէնտին։

Հռէթէռ կ'իմանայ թէ Բէյթալի օսմ. ընդհ. հիւպատոս պիտի անուանի Սպարապետի Դրան Սպայակոյտի ընդհանուր դիւանի չորրորդ ճիւղի տնօրէն Մերիլիվա Շաքիր փաշա։

Իզմիրէն Մնտպոլ լրագրոյն ուղղեալ նամակ մը կը ծանուցանէ թէ գաւառին կառավարական երկրաչափ Դէորգ էֆէնտի Ասլանեան Պրուսա կը փոխադրուի նոյն պաշտօնով։

Թղթակիցն այս առթիւ կը յայտնէ թէ Իզմիրցիք յոյժ կը ցաւին բաժնուելով Ասլանեան էֆէնտիէ որ խղճամիտ, գործունեայ և իւր արհեստին քաջ հմուտ պաշտօնատար մ'է. խիստ գոհացուցիչ կերպիւ վարած է իւր պաշտօնն Իզմիր ուր լաւ լիշատակներ կը թողուս։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Երէկ, օսմ. բոլոր նախարարք, Մեծ-Եպարքոսի խորհրդական Շէվկը պէյ, Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտի, նոյն նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանի տնօրէն Մէհմէտ Ալի պէյ, արտաքին Թղթակցութեանց քարտուղար Նաում էֆէնտի, Բ. Դրան Իրաւագէտ Խորհրդական Վսեմ. Նուրատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի, Իսմայիլ պէյ և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարք, հանդիսական հմատղեսութիւք, պաշտօնական այցելութիւն տուին անգլիական նորընտիր դեսպան Սըր. Թորնթընի որ արժանավայել պատուով ընդունեց և մեծարեց զանոնք։

Նախարարք և պաշտօնատարք այցելութիւն տուին նաև իտալական նորընտիր դեսպան Պ. Կլավանեայի։

Սոյն պաշտօնական այցելութեանց միջոցին, ներկայացուցման պաշտօնը կատարեց, ի դիմաց Բ. Դրան և Արտաքին գործոց նախարարութեան՝ Կիւլլապեան Միքայէլ էֆէնտի։

ԹՈՒՐՔՕ-ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴՐՈՅՆ

Կ'երեւի թէ, կ'ըսէ Մէտբէօր, Թուրքօ-պուլկարական խնդրոյն կարգադրութեան դէմ գլխաւոր դժուարութիւնը Սոֆիայէն կը ծագի այժմ։ Խնդրոյն արդի վիճակին մէջ, Աղեքսանդր իշխանը փափաք յայտներ է որ Պայմանագրոյն մէջէն ջնջուի այն յօդուած որոյ համաձայն Ն. Բարձրութեան Արեւելեան Ռումէլիի կուսակալութեան պաշտօնը պիտի վերանորոգի հինգ տարին մի անգամ։ Իշխանն այն կարծիքէն է թէ իւր ցկեանս ընտրութեամբ տեղի չպիտի մնայ այլ եւս Ռումելիոյ առարկութեանց որք գլխաւորաբար այդ յօդուածի վրայ կը կայանան և այսու պիտի դիւրանայ Դեսպանախորհրդոյ գումարումն։

Մեծ Տէրութիւններէն ոմանք տարվադիր չեն սակայն Աղեքսանդր իշխանին այս առաջարկին հաւանելու։

Ֆոր պրէսսէ Վիեննայ կը հաստատէ սոյն տեղեկութիւնն հետեւեալ մանրամասնութեամբ։

Մեծ Տէրութեանց դեսպանք իրենց վերջին մասնաւոր գումարման մէջ՝ որ ընդ նախագահութեամբ Պարոն Քալիչէի՝ Բէօրէօյ մը ստորագրած էին որ իրր հիմ պիտի ծառայէր Դեսպանախորհրդոյ աշխատութեանց, սակայն Դեսպանախորհրդոյ գումարումն յետաձգուեր է Աղեքսանդր իշխանին կողմէ Բ. Դրան ուղղեալ զեկուցման մը վրայ, յորում Ն. Բարձրութիւն կը յայտարարէր թէ չէ կարող ընդունիլ Արեւ. Ռումէլիի կուսակալութիւնն հնգամեայ պայմանաժամու։ Իշխանը կը խնդրէր Մեծ-Եպարքոսէն որ հետեւեալ կերպիւ բարեփոխուի թուրքօ-պուլկարական Պայմանագրի այն յօդուածն որ կը վերաբերի յիշեալ պաշտօնավարութեան։

«Աբէս. Բումէլի կուսակալութիւնն անորդ պայմանաժամս Պուլկարիոյ իշխանին յանձնուած է.»

Լաւատեղեակ ակմբոց մէջ յոյժ ծանրակշիռ զրոյցներ կը շրջին, կ'ըսէ Մոնիթէօր, միջազգային նաւատորմին շարժմանց նկատմամբ։

Կ'երեւի թէ միացեալ նաւատորմը մեկներ է Սուսայի ծովախորշէն, Արշիպիզագոսի զանազան կողմերը մարզանքներ կատարելու համար, ուստից պիտի երթայ իւր ստացած նորագոյն հրամանները գործադրել։

Սոֆիայէն և Փիլիպէէն առնուած նորագոյն տեղեկութիւններէ կ'երեւի թէ պուլկար կառավարութեան դէմ ժողովրդական յուզումը կաւելնայ յայսկոյս և յայնկոյս Պալքանայ, և թէ Աղեքսանդր իշխանն յոյժ մտահոգ կ'երեւի ընդդիմադիր կուսակցութեան յանդուգն ընթացքին և գործոց նկատմամբ։

Պուլկարական պատուիրակ Պ. Զանոֆ երէկ առաւօտ Ադր. Պոլսոյ կառավարութիւնով Փիլիպէ ուղեւորեցաւ ուր գիշեր մը մնալէ յետոյ ուղղակի Սոֆիա պիտի երթայ։

Պ. Զանոֆի մեկնելէ առաջ հեռագրաւ բանակցելով Աղեքսանդր իշխանին հետ, անմիջապէս մայրաքաղաքէս մեկնելու հրաման ստացած էր։

ԱՐԵՒ. ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՄԱՔՍԱՏՈՒՆՔ

Մայրաքաղաքիս ֆրանսական դաղթականութեան Առեւտրական Սենեկի նախագահ Պ. Թուզբրի՝ Փիլիպէի ֆրանսական հիւպատոսին զեկուցման վրայ, ի պաշտօնէ կը ծանուցանէ թէ «Թուրքիոյ ճանրով յԱրեւ. Ռումէլի «ներմուծեալ եւրոպական ապրանք. «ներն այն ատեն միայն առանց մաքսի «պիտի ընդունուին յիշեալ գաւառն, «երբ ցոյց տան օսմ. մաքսային իշխանութեան բնդէէրէն հաստատող թէ ի. «րենց մաքսատուրքը վճարած են արդէն ի Թուրքիա»։

Օրէնքս Ռ. Ռէվէրենդաբ՝ որ կը հրատարակէ սոյն պաշտօնական ազդը, կը գուշակէ թէ սոյն կարգադրութիւնը դարձեալ դժուարութիւն պիտի յարուցանէ։ Ռումէլիական իշխանութիւնք իրաւունք չունին, կ'ըսէ, այսպիսի բնդէէրէ մը պահանջելու, ըստ որում Կազմական Կանոնագրի 197 րդ յօդուածը կը տրամադրէ թէ «Արեւելեան Ռումելիէ և Թուրքիոյ միջև գաւառաց միջև տարանցիկ առևտրականներ չեն ենթակայ տուրքի»։ արդ, Բէրլէրեի պահանջումն ո՛չ միայն խոչնդոտ կը յարուցանէ վաճառականութեան դէմ, այլ և լուրերայն կը հաստատէ թէ մաքսային շղթայ մը կայ գեռ Թուրքիոյ միւս գաւառաց և ինքնօրէն գաւառին միջև։ Այսպէս, օրինակի համար, վաճառական մը որ Թուրքիոյ մէջ ուրիշ վաճառականներէ ֆրանսական կամ եւրոպական ապրանքներ գնէ Արեւելեան Ռումէլիի մէջ վաճառելու համար զայնս, պիտի հարկադրի բազմաթիւ բնդէէրներ ստանալ, ցոյց տալու համար թէ անոնց մաքսատուրքը վճարուած է արդէն ի Կ. Պոլիս և թէ ազատ արդարև եւրոպական ապրանքներ են։

Անգլօ-ֆրանսական թերթք բռնաբարում մը կը նկատէ Արև. Ռումէլիի իշխանութեանց այս պահանջումն և կը հարցունէ թէ արդեօք ասոնց նպատակն է ազգային մէջ օսմանեան ապրանքներէ՞ն ալ մաքսատուրք պահանջել, քանի որ չեն յաջողիր օտար ապրանքներէ մաքսատուրք առնուլ։ Մեր Ղալաթիոյ պաշտօնակիցք Բ. Դրան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այս կէտին վրայ։

ԵՕՆԻ ՍԹԷՖԱՆՈՎԻՉ

Մեծանուն յոյն սեղանաւորին մահուան և յուղարկաւորութեան պարագայից նկատմամբ կ'արժէ որ քանի մը մանրամասնութիւններ աւելցնենք մեր նախորդ տեղեկութեանց վրայ, ինչպէս և կենսագրական հատառօտ ծանօթութիւն մը, զորս կը քաղենք Բերայի թերթերէն։

ԵՕՆԻ ՍԹԷՖԱՆՈՎԻՉ ՇԼԻՋՅԻ ծնած է Դարբաս սկիզբն, ի Քիոս, ազնուական սերունդէ մը (Աբլիձէի) որ ընիկ Թոսքանացի կը կարծուի։ այդ ընտանեաց անդամներէն ոմանք կ'ապրին տակաւին Իտալիա և անոնցմէ մին Կոմսութեան աստիճան առած է Ռումպերմօ թագաւորէն, նաբոլիի վերջին հնտալտի միջոցին իւր արիասիրտ ընթացքին համար։

Պ. Սթէֆանովիչ իւր երիտասարդութեան առաջին տարիներուն մէջ ականատես եղաւ այն անցից որք բարեփոխեցին Արշիպիղագոսի քաղաքական դիրքը։ Այդ միջոցին, գրեթէ հրաշիւք ազատելով իւր ծննդավայրին մէջ տեղի ունեցած խռովայոյզ արկածներէն, յոյս նեռուած էր պարագայից բերմամբ, Լոնտոն գնաց և անտի 1827ին Կ. Պոլիս եկաւ ուր հաստատուելով վերջնապէս, հիմնեց այն Տունը որ իւր անունը կը կրէ և արեւելքի առաջնակարգ հաստատութեանց մին կը համարուի, իբր դրամատուն և իբր վաճառատուն։

Քանի որ մէկ կողմէ իւր վաճառական գործերը կ'ընդարձակէին, կը զարգանային և հարստութիւնք կուգար, Սթէֆանովիչի կեանքը կը լինէր շարք մը բարեգործութեանց որով կը ընուր ա՛չ միայն իւր ազգն, այլ և շատ անգամ օտարներն։ Հանգուցեալը կը թողու երեք արու զաւակներ՝ Պ. Պ. Տիմիթրիոս, Եանի և Բօյ Սթէֆանովիչ որք կանգուն կը պահեն իրենց հօր տունն և անշուշտ հետեւող պիտի լինին նորա ազնիւ օրինակին։

Պ. Սթէֆանովիչ հիւանդութիւն չ'քաշեց, և ինչպէս արդէն առիթ ունեցանք ըսելու, մինչեւ իւր կենաց վերջին օրը վաճառատուն կը յաճախէր և գործերով կ'զբաղէր։ Մերոնի սեղանաւորը ժամանակէ մը հետէ իրեն սովորութիւն բրած էր ամեն ամսոյ մէջ իւր գրասենեակին հաւաքել շատ մը ազգատ ընտանեաց հայրեր, որբեր, այրիներ, չքաւորներ, առանց ազգի խտրութեան, և նպաստ բաշխել անոնց։ Այս շաբաթ օր եւս մարտ 1 լինելուն, ըստ սովորութեան Ղալաթիոյ, և իւր իսկ ձեռօք բաշխեց ուրշչեալ նպաստներն աղքատաց զորս «բարեկամ» կը կոչէր. մինչեւ իսկ մանաւոր հոգածութեամբ հարցափորձ բրաւ թուրք կին մը զոր իւր պաշտպանութեան ներքեւ առած էր, թէ ստացած թոշակը կը բաւէր իւր ապրուստին, ապա այդ կարօտեալները մխիթարելուն վրայ գոհ և ուրախ որսով տուն դնաց. երեկոյին ընթրելէ յետոյ, երբ անկողին կը մտնէր, սբբոտին վրայ սաստիկ ճնշում մը զգաց, աղախին մը կանչեց, որ տիրոջը յանկարծական գունատութիւնը և յուղումը տեսնելով իսկոյն տուաւ Պ. Բօյ Սթէֆանովիչի որ անմիջապէս բժիշկ կոչեց, բայց անօգուտ էր. առաւօտեան դէմ ծերունին վերջին շունչն աւանդեց։

Մահուան լուրը կայծակի արագութեամբ տարածուելով, կիրակի առաւօտէն սկսեալ հանգուցելոյն բնակարանը (Բերա, Պրուսա փողոց) ուխտատեղի մ'էր դարձած յոյն հասարակութեան համար որ ամեն կողմէ կուգար վերջին յարգանք մը մատուցանել Սթէֆանովիչի դագաղին։

Ցուզարկաւորութիւնն, որպէս երէկ ծանուցինք, կատարուեցաւ նմանք խիստ քիչ անգամ տեսնուած փառաւոր շքոով։ Ամեն. Յովակիմ Դ. Պատրիարքը տկար լինելուն, իւր կողմէ հանդիսին կը նախագահէր Կիւլիքոնի Մէտրապոլիտն, շրջապատեալ Սինոդի անդամներէն, Մէտրապոլիտներէ, Բերայի յոյն Արքեպիսկոպոսէն և Հարիւրաւոր եկեղեցականներէ։ Դագաղին շղթայները բռնած էին Պ. Պ. Թուպինի, Բալի, Վամվաքի, իտալական ընդհ. հիւպատոս Պ. Սիմոնեթիի, ըստ որում հանգուցեալն իտալական հպատակ էր, Պ. Պ. Ֆոսթէր, Ֆէրնանտէզ, Զարիֆի և հելլենական հիւպատոս Պ. Մաւրօմաթիս։

Ցուզարկաւորաց մէջ կը նշմարուէին Ռուսիոյ Իտալիոյ, Սպանիոյ, Ցունաստանի և Ռումանիոյ դեսպաններն, ի դիմաց Մեծ-Եպարքոսին՝ Վէքիլ էֆէնտի և ի դիմաց Արտաքին գործոց Նախարարութեան՝ Նաում էֆէնտի, հիւպատոսք, կառավարական պաշտօնատարք, Ատոսիոս փաշա, եւայլն։

Ֆօլէ Անթուան էֆէնտիի տան պատշգամէն լուսանկարիչ մը լուսանկարեց թափօրն որ պատկառելի տեսարան մը կ'ընծայէր։

Կը լսենք թէ հանգուցեալ սեղանաւորը մեծագումար նպաստ մը թողած է «Պոլսոյ վարժարանաց»։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բարձր. Խեդիվն առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան ընծայեր է Եգիպտոսի անգլ. զօրաց հրամատար Սթիֆէնսըն զօրավարին։

Եգիպտոսի մէջ զրոյց մը եղած է թէ, Օսմանեան պատուիրակ Վսեմ. Մուխթար փաշայի և նախարարապետ Վսեմ. Նուպար փաշայի միջեւ անհամաձայնութիւն ծագեր է, որով այս վերջինն ստիպուեր է հրաժարական տալ։

Էջ Դահէբէ լրագիրը կը հերքէ այս լուրը եւ կը յարէ թէ յիշեալ երկու բարձրաստիճան պաշտօնատարաց միջև կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ։

Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն՝ որոյ անդամք են Անտառաց և Հանքաց տեսուչ Բուլյամճեան Պետրոս էֆէնտի և Մաքսատան Վարչային ժողովոյ նախագահ Փորիուքալ Միքայէլ էֆէնտի, երէկ ի նիստ գումարուելով, մաքսային սակագնոց խնդրոյն զբաղեցաւ։

Եմմատական նախարարութիւնը, տեղեկանալով որ Գարա Հիսարը Շարգիի գաւառական հաշուակալը գեղծումներ գործած է իւր պաշտօնին մէջ, յանձնարարած է Հաշուական դիւանին որ այս մասին պէտք եղած քննութիւնները կատարէ։

Ներքին գործոց նախարար Միւնիր փաշայի նախագահութեան ներքեւ կազմեալ Եմմատական Բարեւոքման Յանձնաժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտած լինելով, տեղեկագիրը մատուցած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին որ Նախարարաց Խորհուրդին ներկայած է զայն։

Յանձնաժողովն իւր տեղեկագրոյն մէջ կ'առաջարկէ հիմնական բարեփոխութիւններ ներմուծել կառավարական բոլոր պաշտօնատանց մէջ, և մանաւանդ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուլ կառավարական պաշտօնէից ամսաթոշակաց կանոնաւոր վճարումն ապահովելու համար։

Ա.յտնի երկրագործական քննիչ Հայկազն էֆէնտի Պէկեան, որ իւր պաշտօնի վերարերեալ գործոց պատճառաւ մայրաքաղաքս կը գտնուէր քանի մը շաբաթէ հետէ, Իզմիր վերադարձաւ։

Պէլքայի կառավարիչ Շաքիր փաշա, որ Սարուխանի կառավարիչ անուանեցաւ, Բ. Դրան հրամանաւ ճանբայ ելած է մայրաքաղաքս գալու համար։

Ճումայայի կողմը գտնուած կայսրանակին զինուորական և առողջապահական վիճակին վրայ տեղական քննութիւն մը կատարելու պաշտօնով յատուկ մասնախումբ մը ղրկուած է, որ Ճումայա հասնելով գործի ձեռնարկած է արդէն։

Իզմիրի Զալը Մէզրլրոյի կոչուած տեղը գետնիներ տրուած են Ռումէլիի գաղթականաց, որք 100 տուներ կառուցանելով փոքր գիւղ մը հաստատեր և խնդրեր են որ այդ տեղ Խալիֆէ կոչուի։ Կայսրակառավարութիւնն համակերպած է նոցա խնդրանաց։

Քարթալի կառավարիչն հեռագրած է Պոլսոյ Գաղաքապետութեան թէ Նիէլի կողմերն ապստամբող Վասիլ անուն աւազակապետը ձերբակալուեր է։

Կը կարծուի թէ յառաջիկայ ապրիլ ամսոյ մէջ մայրաքաղաքս պիտի դայ Պարոն Հիրշ որոյ աւազակական վիճակը բարւոքած է։ Մեծահարուստ դրամատէրը մտադիր է իւր ծախիւք մեծ կայարան մը կառուցանել ի Սիրքէճի, կեդրոնացնելու համար արեւելեան երկաթուղեաց զանազան ճիւղերն։

Անցեալ երկուշաբթի գիշեր ժամը 7ին Բիոս կղզւոյն մէջ երկու անգամ երկրաշարժի ցնցումնք զգացուեր են առանց որեւէ վնաս պատճառելու։

Էլ Ինան անուամբ արաբերէն լեզուաշաբաթաթերթի մը հրատարակուիլ պէտք է խմբագրութեամբ Հասան Հիւսնի էֆէնտիի։

Կայս. կառավարութիւնն արգիլեց իտալական Իլ Տիրիրիս լրագրոյն մուտքն ի Թուրքիա։

Կայզէսի իշխանի երկրորդ որդի ծորմիշխանն որ Միջերկրականի անգլ. նաւատորմին մէջ պաշտօն մ'ստացած էր վերջերս, փետր. 24ին Մէսինա հասնելով, անտի Մալթա ուղեւորած է և հաւանաբար այս պահուս Սուսա հասած լինի։

ՎԵՑ ՄԻԼԻՈՆ

Կ'ուզէք գիտնալ ժամանակիս ճարտարական մեծագոյն յաջողութիւնը։ Լաւ ուրեմն, Սինկէրի էրբի Դէենային գիւտն է այն։ Այսպէսով կը տեսնուի այդ մեքենայից կեղծերէն որք ամեն երկրի մէջ կը շինուին իբր թէ Սինկէրի գրութեամբ, այլ որք հնարչին գործարաններէն ելած չեն։ Սինկէրի գործարանը մեծագոյն մրցանակները շահած է միջազգային Արուեստահանդեսաց մէջ, և ամբողջ աշխարհին տուած է աւելի քան վեց միլիոն մեքենայ։ Այդ թիւը բազմապատկելով մէն մի մեքենային արժէքով, ընթերցողը կրնայ իրեն իսկ հաշուել այդ հսկայական գումարը։

Լ. Ա. ՄԱՆՀԱՅՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԻՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԱՆԴԱՑ

Ընդհ. Գործակալութիւն Պոլսոյ

Տ. Լեզի ե Վէքիլ ոզրէ

Կ'ապահովագրեն ամեն կրօնքներ և ծրարներ որք կը պարունակեն դրամ, թանկագին մետաղ, արժէքուղթ, դրամատոմբ, գոհարք եւ, յանձնուած ամեն աղգի թղթատարական Վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։ Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք երաշխաւորեալ են Մանհայմի կողմէ յանուն դրամագրոց խմբագիի մը որ դրամագլուխն է 30,500,000 ֆրանկ։

Կ'ապահովագրեն շոգենաւով, կառախմբով, եւ մեծ ու փոքր երթեւեկութիւն ընող առագաստանաւերով փոխադրեալ ապրանքներ։

Գներն և պայմաններն յոյժ չափաւոր։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Պ. Պ. Տ. ԼԷՊԼ ԵՒ Վ. ԲԻՐԹՈՐ ՈՐԴԻ

Պոլսոյ ընդհանուր գործակատարք «Մանհայմ» Ապահովագրական ընկերութեան։

ԿՈՐՈՒՍ

Անցեալ չորեքշաբթի օր Վիսիվրի ասիական եղերքէն ելնող երկրորդ շոգենաւին մէջ եաղմայի մէջ ծրարեալ սեւ տետրակ մը մոռցուած է որուն մէջ Լիվանֆի վերաբերեալ պաշտօնական թուղթեր կան։ Գտնողը կրնայ զանոնք Հաւիտիէ Իսմաթէթի դուռը Քահվէճի Իսմայիլ աղայի յանձնել և փոխարինութիւն մ'ստանալ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼԻՍՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՂԱՍ

ԻՌԼԱՆՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԿԱՑՍԴՈՆԵԱՆ ԴԱՀԼԻՃՆ

Լոնտոն, 16 մարտ, առ.

Տելլէ Նէ՝ալ կը հաստատէ թէ կարծեաց անհամաձայնութիւն կայ նախարարութեան մէջ ի մասին Իռլանտայի հողային խնդրոյն։ Նախարար Պ. Զամպրլէյնի հրաժարումը մօտալուտ է, այլ ինչ որ ալ պատահի, Պ. Կլատսդոն նոյնութեամբ Խորհրդարանին պիտի ներկայէ իւր իռլանտական ծրագիրն։

Լոնտոն, 16 մարտ, եր.

Տեղային կառավարութեան նախագահ Պ. Զամպրլէյն և Սկոտլոյ նախարար Պ. Թրիվելիան հրաժարական տուին՝ իռլանտական աշխարհավարութեան վրայ Պ. Կլատսդոնի համակարծիք չլինելով։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ԱՐԺԹՈՒՂԹ

Փարիզ, 16 մարտ

3 % տոկոսով նոր արժէթուղթը պիտի ներկայացնէ մէկ միլիար 464 միլիոն Ֆրանքի անուանական դրամագլուխ մը և՝ ոչ թէ մէկ միլիարդ։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ

Հռոմ, 16 մարտ

Երեսփոխանաց ժողով. —Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռոպիլանդ հարցման մը պատասխանելով ըսաւ թէ Հապէշաստանի մէջ Բածծոլինիի իտալական դեսպանութիւնն յետաձգուած է և թէ Պ. Բածծոլինի Հռոմ ետ կանչուած է։

ԼՈՒԻՍՈՒՄ ՍԵՐՊ ԲՈՆԱԿԻՆ

Պաշտօնական Օրգէրն արքայական հրովարտակ մը կը հրատարակէ՝ որ կը հրամայէ խաղաղական վիճակի մէջ կը դնել բանակը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՑ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 5 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ պանքայի)	.....	110 7/8
3 » » » (վճարկին)	.....	110 1/2
3 » Բրիւքսէլ » (պանքայի)	.....	22 75
3 » » » (վճարկին)	.....	22 82 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԹԹՈՒՂԹՈՑ

Օսմանեան Քոնսոլիտ

		Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. Սերի Գ. Կ.		17 17
Գօրասուն գոցուելէն վերջը	»	17 13
Բնդայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	17 16
Բարձրագոյն գին	»	17 16
Ցածրագոյն գին	»	17 13
Կէս օրին	»	17 16
Փոխառութիւն 1858)		
» 1862)	Ա. Սերի Կ. Կ.	26 20
» 1860)		
» 1863)	Բ. » Կ.	16 20
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	Գ. » »	17 16
» 1873)		

ԻՆԻՖԻԹ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկ իրիկուն գոցուելուս	.....	76 30
Այս առաւօտ բացուելուս Գ.Կ.	.....	76 25
Կէս օրին	.....	77 25

ԲԱԺԵՆԵՏՈՒՄՈՒ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Գ. Կ.	Ապ.Լը.	3 22
Քրեդիի ժէնէրալ	» »	Օսմ. »	6 42
Պանք տը Ֆրանս	» »	» »	4 25
Սօս. Շանսէ է վէլէօր	» »	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	» »	295
Բուժլիի երկաթուղի		Ֆր.	39 25
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բանտիթուգթ Լաբրիսմի		»	58

Ընթացք դրամից

Օսմանեան ասկի	գրշ.	100
20 Ֆրանկնոց	»	88
Անգլիական ասկի	»	110 24
Բօլ Իմպերիալ	»	90 20
Բրիմից	»	54 20
Ռուսլիի թղթագրամ	»	8 92
» արծաթ	»	89 10
Ֆիորին	»	8 32
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	107 37
Վենցոց	»	102 20
Հինգնոց	»	102
Մէճիտիյէ	»	97 20
Գրինա	»	—
Թղթագրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 16 Մարտ, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ	100 1/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելուս	15 3/8
» » » գոցուելուս	15 3/16
» » » Ա.	26 1/2
» » » Բ.	16 3/8
» » » Գ.	15 1/8
Օթման 1871	72 1/4
Փոխառութիւն 1877	85 3/4
Պանք Օթոման	11 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873	99 3/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիտ)	69
» առանձն. (բրիվիլեժիե)	93 7/8
Տայրա Սանիե	—
Ցօմանիալ (փոխառ. Բօշիլը)	93 1/2
Հունգարական պարտատոմսեր 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 35

Վիէննա, 16 Մարտ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 85
Օսմանեան երկաթուղի	20

Բարիզ, 16 Մարտ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 90
» » 3 % (գր. կար.)	80 27 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ. բացուելուս	15 40
» » » գոցուելուս	15 27 1/2
» » Սերի Բ.	16 70
» » Գ.	15 30
Օսմանեան երկաթուղի	39 25
» Բեժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	536 25
Գրեքի Լիմիթ	531 25
» Ցօնարի	1352 50
Բաժնեհատս Լիոնի	1235
Սուէզի ջրանցք	2106 25
Ռուսական 5 % 1877ի	101 1/4
Իսպանական Ռանթ	97 85
Եգիպտական միացեալ	348 75
Սպանիական (արտաքին)	57 7/8
Բրիոլիթէ Թիւրք	367 50
5 % Հելլենական	285
Չէք Լոնդրայի վրայ	25 16

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 16 Մարտ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 02 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ	15 30
Եգիպտական	347 50

ԱԻԱՆԴԻ ՄԸ ԽՆԴԻՐ

Հետեւեալին հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզէն.

ԱՏԱԲԱԶԱՐ, 1 մարտ

Ատաբազարէն 1886 յունվար 23 թուով Աբէ-Եէլի մէջ հրատարակեալ մի նամակի պարունակութեան նկատմամբ՝ առ Պ. Նամակագիրն տրուած մի քանի սխալ տեղեկութիւնքն ուղղել ու պակաս մասերն ամբողջացնել կը գամ ներկայիս։

Մեր հանգուցեալ Հօր բարեկամներէն Մ. Սեդրաք աղայի քովի պահ դրած դրամական հաշուութիւնն բաղկացած էր հետեւեալներէ.

48	ոսկի երկու կտոր ողջ պարտամուրհակներէ
30 1/2	ոսկի երկու կտոր ½-էն պարտամուրհակներէ
30	ոսկի գոհարեղէն ու Խուրջէ ոսկիէ վեր ի վերոյ հաշուով
12 1/2	ոսկի արժէքով 75 քսօսլիտէ
13 1/2	ոսկի 10 անգլիականէ և 3 բօլէ
68 1/2	ոսկի Մ. Սեդրաք աղայի գլխագրէն
593	ոսկի պատրաստ դրամէ ծրարեալ
850	ոսկի ընդամենը. այս է ահա ժառանգորդացս ընդունածն յիշեալէն՝ որ 1150 ոսկի գրել տուած էր Պ. Նամակագրին որով 300 ոսկւոյ գումարի մը սխալը կ'երեւի։ Երկրորդ՝ մեր հօր ունեցածը այդ բարեկամին յանձնելը գաղտնիք մը չէր մեզ համար, ինչպէս որ գրուած էր։ ընդհակառակն՝ այս տրուելէ վերջ մի քանի անգամ պէտք զգացուելովով զարդուց վերաբերեալներէ առնուած ու կրկին տեղը տարուած էին կարծեմ։ բայց ատոր մեր հայրն իւր ունեցածն այդ մարդուն քով լինելն յայտնած էր մեր մօր՝ ըսելով թէ «իմ բարեկամն այնպիսի մարդ մ'է որ եթէ ես մեռնիմ, ամեն իրեն պահ տուածներս կը բերէ կը յանձնէ ձեզ, անհոգ եղիք դուք» եւ։ Հետեւապէս մեզ համար պահ տրուած տեղը գաղտնիք մը չէր կարող լինել, միայն ծրարին գումարն անծանօթ էր մեզ՝ որպէս անծանօթ է եղեր նաև յիշեալին ըստ բանի իւրում։ Երրորդ՝ ցօղուածագիրը գրուած էր թէ, մեր ի հայրենիս վերադարձէն յետոյ, յիշեալն առ ինքն կը հրաւիրէ զմեզ և մեր մայրն, ու կը յայտնէ իրողութիւնը։ Մինչդեռ այսպէս եղած չէ, այլ ութ տասն օր վերջն երբ տեսանք թէ տալու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԴ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՍՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վճարեալ զիրենք ներկայացնել նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած զանազան 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 **ՄԱՐԻԹԱՅՄ.** ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԱԶԳ

Ժ. Տ. Մանէթթօյի դրամատունը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ յառաջիկայ զարիւլ 1 ին Աբբունի Փողերանոցին մէջ տեղի պիտի ունենայ Արեւելեան երկաթուղաց արժէկիզիոց Բ Շրջ. վիճակահանութիւնը։

500 թիւեր պիտի ջնջին։

ՄԵՆ ԲԱԺԻՆ, 600,000 Ֆրանք։

1	բաժին	60,000	ֆրանք։
2	»	20,000	ական »
6	»	6,000	» »
12	»	3,000	» »
18	»	1000	» »
և 450	»	400	» »

Ամբողջ տոմսին գինն է 7 ½, կէսինը՝ 5 քառորդինը՝ 3 ղրուշ։

Որպէս զի գնողք չտեղնան աւելի հաւանութիւն ունին, Դրամատունս ի վաստ հանած է 50 թիւեր ներկայացնող հատներ։ Գնողն իրաւունք պիտի ունենայ այդ 50 թիւերուն վճարած բաժիններուն մէկ հնգերորդին։ Այդ բաժիններ, ծախսուին 75 ղրշ. ասկեղրամ։ Ուրիշ բաժիններ, որք նոյն պայմաններով 25 թիւ կը ներկայացնեն, կը ծախսուին 37 ½ ղրշ։

Այս կերպիւ գնողներն, 75 կամ 37 ½ ղրուշ վճարելով, կրնան ի ձեռին ունենալ 10 կամ 25 թիւ մէկէն, բան մ'որ յոյժ կարեւոր և չտեսնուած է ինչ խակամենէն նիւթ քնակաց համար։

Դրամատունս յանախ վճարած է իւր հաճախորդաց բաղմաթիւ չահեր ղրբս բաղկը շնորհեց իւր ծախած թիւերուն։

Ուստի ներեպէս կը յանձնարարէ արդ հասարակութեան գնել այդ տոմսերը։

Անոնք որ կը փափաքին օգուտ քաղել այս առիթէն՝ փորձելու համար իրենց բաղդն, ուշ գաղտնիքներն անմատոյթ են ամենուս, պարտին ժամանակին գնել այդ տոմսերէն որք կը ծախուին միայն Ժ. Տ. Մանէթթօյի դրամատունն ի Կալաթա։

Գաւառներէն եկած յանձնարարութեանց հետ պէտք է զրկել փոխարէն դրամարն, հնչուն դրամով, պանքատոմսով, չէքքով, Ֆանդա-Բոստով եւ։

Դիմել առ Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ
Կալաթա, Գօմիսիոն խան, թիւ 18
3—20

ԻԼԱՆ

ՊԱՋՐ ՍԼԻԱՆԷԼԻՈՒ

Նիզամիյէ թահնիյէ փաբէսինէ պին իւ եիւզ իբի սենէսի մարբնանէ մարիս նիհայէթինէ գատար օրսն քէրեք էսմանը եվվելճէ օտանդը լիբասը տիւզ զուրուշա օրարագ նագանէն վէ բէշինէն վերիլիպ պատէհու գաբաբլանագ իւզրէ ֆիրուսխի օլունանճագ օրան ինճէ բէրեկին պէհէր գբյէն ճեարսի տոգուզ վէ գալան քէբեկին տէքիզ բարայա թանրի էօհտէսինէ օրուա, իշպու մարը բումինն պէշինճի բէնչէնկիհ կիւնիս գարարը գաթիսի վերիլճէյինտէն վէ ալթընճը բէնչէնճիհ կիւնիս տարսի թէգարարուր իտէն ֆիրսէթնա եիւզտէ պէշ զամմը գատարլ օրունճաղընտան, իշթիրայա թանրի օլանտրին լիվազիմաթը ուտամիկ տարիբէսինէ կէլելերի իլան օրունուր։

1 մարտ 1886 3—3

ՆՈՐ ՏՏՈՅՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՀԱՄՊՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ չահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱԼՈՒ, ՃԷՎԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ
50

Ֆրանսայի և օտար երկիրներու ամէն հոտավաճառաց և վաճառականաց քով։

La VELOUTINE
Poudre de Riz spéciale
PREPARÉE AU BISMUTH
Par CH^es FAY, Parfumeur
PARIS — 9, Rue de la Paix 9 — PARIS

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՋԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԲԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՔ ՏՊԸՇՈ

TRIPLEX IN UNUM: STRENGTHS HANDY QUINA PHOSPHATES

Ամենադգալ կազդուրիչն վեր պարտին գործածել Ապաքինողները։ Գեբերը, կանայք, տկարակազմ Տղայոցներն Ը՝ ամեն փափուկ անձինք։

Վիալի Գինին ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, Երկար ապաքինմանց, Եռցրի, Ի մէջ բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր լարաշրջ կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրարն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ Կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Այերբախի դեղարան Տէլլա-Սուտա, Բերա մեծ փողոց 469։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ

ԹՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ 116, Հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Բարիզի Ընդհանուր Թնայողական Մասուկին գործառնութիւնն են, Դաղրեպ կառավարութեան անմիջական «երաշխաւորութեան» ներքեւ գտնուող, և մեծամեծ պարգեւներով վիճակահանութեանց ժամանցող Ֆրանսական արժէքի զիրոց վարձառումը։

Ընկերութիւնը կազմուած լինելով 24 Յունիս 1867 թուականին օրինաւորին տրամադրութեանց համաձայն, իւր գործողութիւնը Ֆրանսայի կառավարութեան քննութեան «գտնվրոյ» ենթարկուած է։ Այս մեծ և անմեղութիւն մ'է զոր ընկերութիւնն ընծայէ յաճախորդաց։

Ընկերութիւնը կը գիւրացնէ հասարակ ազատական վճարմանց միջոցաւ դիզել մի փոքր հարստութիւն և ունենալ միանգամայն մեծ պարգեւ մը շահելու յոյսն։

Դիզումին ամենավճարն տրուելուն պէս, բաժնորդն կ'ընդունի իւր դնած արժէքին թիւն, և կը վայելէ նորա իրաւունքներն, որպէս թէ բաժնեթղթին գինն ամբողջովին վճարած լինէր։ Հետեւաբար արժէքին շահելիք պարգեւներն և տոկոսի կարգերն իրեն կը վերաբերին։

Ամենական վճարումներ են, բան արժէքին 5, 10 և 20 ֆրանգ։

Դրամական տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընդհանուր Ներկայացուցիչն Ընկերութեան վան Թուրբոյ, Ապտուլլահ Նասի էֆէնտի, 4 Պահճէ-դարաս, Կ. Պոլիս։

Ներկայացուցիչ ի Զմիւռնիա Մեսիէ Փ. Փեթրոգօֆիս։

ՓԻԼԻՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ամբ. Լանգամարդարեն կը բանին Լիվերբուլ և Ամբերլեց դէջ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամերիքեան	2500	Ֆրանկեան	3700
Ալգերիան	2500	Ֆլորիդեան	3700
Անատոլիական	2500	Ֆլորիան	3700
Պոլենեան	2500	Գերմանիա	5500
Ասիական	3700	Գերմանական	5500
Գալվեստոն	6000	Գերմանական	5500
Գուկարիան	6000	Լիսպոնեան	2200
Գասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սպարտեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օքսֆորդ	700
Ֆիշերզ	3700	Բելգիական	3800
Ֆրանսական	3700	Վալենսիան	6800
Ֆլանդրեան	3700	Վիրճինեան	6800

Անգլերէն շոգենաւը, նաւապետ Լաուրանսոն, այսօր Լիվերբուլէն ուստ հասաւ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 36, 36, Եէնի Միւլէթ խան, Ղալաթիա։

Նաւատեղք, Գարոնայք Ֆրէս, Էյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներնին։
Կ. Պոլիս, Իզմիրլիան Լաֆոնդէն։
Ճիպրղարդ, Պ. Պ. Քարվէր Եղբարք
Ալէքսանդրիա, Ե. Լ. Վահան և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլերի։
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորդատոյ։
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդալ և ընկ.
512

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ամբ. ափոր տանի մ'ամբամ կը բանին Լիվերբուլէ և Մէլբուրնայի դէջ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ադլաս	3,000	Մալթա	3,000
Ավերբօ	3,000	Մորոքքօ	2,500
Պալեզ	2,500	Նանթ	2,500
Գրիֆիթ Գոյն	1,200	Բալմորա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սիդնա	4,600
Ֆեմերբարա	2,500	Սարակոսա	3,000
Կարլիա	4,000	Սամսբիա	3,000
Քէնար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Թէնդրաա շոգենաւը, նաւապետ Ճոնէս, Լիվերբուլէն ուստ հասաւ և ի մեծագ վերբստին Լիվերբուլ պիտի մեկնի։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հաֆիզ փաշա խան Ղալաթա
511

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ և Մէլբուրնայի դէջ բանող

ՀՐԱՄԱՆԱԿԱՆ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ֆրանքոնիա	4200	Սասքիա	3000
Ֆլորա	4000	Նեբրիս	3000
Օսմանիա	4000	Բեբա	3000
Սեսոստրիս	3250	Ադամանդիս	1700
Թիպս	3250	Լոդիս	800
Մակասար	3250	Օրիոնա	800
Պարիսեթ	3250	Սեսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Սեսոստրիս շոգենաւը, նաւապետ Լաքհեա, ասոյս 22 ին ուղղակի Լիվերբուլ պիտի երթայ։

Սֆինքս շոգենաւը, նաւապետ Քրուք, ասոյս ի էսի 23 ին ուստ կապասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԻՆ և ԸՆԿ.
Մէյսանեղրգ փողոց,
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
51, Ճէյմս Ստրիտ, Լիվերբուլ
515

ԱՅԵՆԱՒՈՒԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէլիայէ և Բոմբէյ դէջ բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լիբանան, որ մարտ 10 ին Մարսիլիայէն և մարտ 17 ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէյրէլա, որ պիտի մեկնի վաղը, շորեքշաբթի ժամ 4 ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Ցաւագէրի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17–18 Քիւչիւք Մէյլէթ
Մոհանէ փողոց, Թիւ 141
514

Ա. բաօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՀԱՅԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԵՐԿԱՆԱՐԱՐ առաջին կարգի և զուտ պղպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենայներու համար։

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար։

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ։

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան։

Զանազան տեսակ ԴՈՒՐԲՆԵԱԼ առարկայք։

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառականք և ընդհանուր գործակալք

ՑԱՆԳԵՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գէորգ պէյ խան, Եիւքսէք Գալաբրամ Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի

ՄԻԱՆԳԵՐԻ ԳՐԱՄԱՐԿԵԼՔ

Որոնք գիտն կը դիմեցրեն Լրակի և Խորոսկան

Գնողաց համարման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր և կրակի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Առելիս հաշկաստ գործարանէն

ՃՕՆ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԱՆԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ԶՄԵԼԻՔ

Նոյն վաճառատան

ԲԵԳԴՐԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր կատարելագործութեամբը չինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարողէքով կընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել։

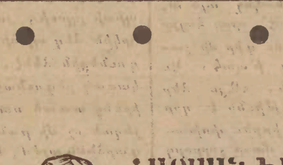

ՀԱՐԱՍՆԵԿԱՆ ԾՈՒՂԿԱՓՈՒՆՔ.

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՒ, ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԵՐ. ՍԻՐՏ ԾՈՒՂԿԱՓԹԻԹ, ՍԻՐՏ ԹԱՐԻՄ։

Ընդամենն մը փորձ պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամեն հեղանիւթներէ և բաղմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խկլդն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուընները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, Հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սպասուի գրգռիչ յատկութիւնները կը հեռացուցանէ։ Ամեն կրնէ մարդի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաւերը, արևայրուքը, և ուրիշ ամեն գրգռութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ այս ամեն բանով անկարելի կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպես Բարիզ ու Նիս Եօրք։ Արվաճառուի սարքիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղեայի դեղագործներու քով։

Կը գտնուի Ն. և Ժ. Գանդիլք եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա, Մեծ փողոց. Էմբլեռ Գարուանա, Անգլիական մթերանոց, Եիւքսէք Գալաբրամ. և Իպիտոր Լագանտելլա, 433, Բերա Մեծ փողոց։

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Դէջ Անբէյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէսայի

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԷՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2,000	Լէբանոն	4,500
Ամեռիս	3,000	Մարենկո	4.300
Արկո	1,300	Մարսէլիա	2,500
Գասսանդ	3,500	Միլոս	2,000
Գորտինիս	2,200	Նէրս	2,000
Գրամբ	2,000	Օթելլո	5,000
Գէորգ	2,600	Օրլանտս	3,000
Գանրիա	2,500	Օդրանդ	4,500
Գամէս	2,400	Օգէս	2,000
Գաբոս	2,000	Բասիլիք	1,200
Գոմ	2,700	Բանիրամ	3,200
Դիաս	2,500	Բատեր	4,700
Տօմինս	1,800	Գիլոս	2,800
Էրսաբ	2,600	Լիանիմ	4,400
Էրսաբ	2,600	Լիանլաս	3,200
Թայլան	800	Լոյլ	3,000
Ֆիոս	1,700	Սամանս	5,500
Ֆլամինկ	1,600	Սամս	3,500
Կալիէս	5,500	Պալերս	4,000
Կիդանս	2,200	Պաքֆ	2,000
Կոզզ	1,800	Սիլվիս	2,000
Կրոսնս	2,200	Սօրենդ	4,300
Հանկս		Թասոս	1,200
Հերա	2,000	Թ. Ռիլլա	3,000
Հիսարլիկ	3,000	Թրիկեր	1,300
Հիմալեդ	1,200	Թօրեսս	2,800
Ճիսս	2,300	Փասադ	3,600
Քէրոս	2,000	Ֆեսսս	1600
Քոլիս	2,200	Զէբրա	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	4,0

Մոնտիս շոգենաւը, նաւապետ Միշէլ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ուստ հասած պարպած և Օրէսա ուղեւորած է։

Ռոդոսթոն շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 1ին և 18ին ուստ կապասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Մէյլէթ խան Ղալաթիա
514

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ, Մէլբուրնայի և Օրէսայի դէջ բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ամբ Սոֆիա	3,000	Պրքա
Աբարան	2,500	Ռոմբլա
Աղբասիա	2,500	Քրոբ Ի.Ջանք
Լաբոնիա	2,500	Ռիլլա
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բանտիլա	2,800	Ֆոթրիքիլ

Բաքի շոգենաւը, նաւապետ Ռոտրինկրն, փետրուար 12 ին Պաթումէն ուստ դառնալով Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Աբբասի շոգենաւը, փետրուար 7 ին Լիվերբուլէն ուստ կ'ապասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գնելով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԵ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
513

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷԻ

Կսկսալ ի 1 Հոկտեմբերի (Ն. Տ.) 1885, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Գ. Պոլիս	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11
ուստ-գարու	6 28	7 ...	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 ...	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22
Եէնի—գարու	...	...	...	7 57	...	8 38	...	...	10 34	10 53	11 32	12 4	1 10	1 47	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38	...	6 26
Տարուտ փասա	...	...	...	8 ...	...	...	...	...	10 37	10 56	11 35	12 7	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 3	...	5 41	...	6 29
Սամսոնթիա	...	...	...	8 6	...	9 4	...	...	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38	5 5	5 46	...	6 34
Եէնի—գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 44	5 10	5 49	6 4	6 39
Մադրիգիւզ	6 48	7 23	8 ...	8 24	...	9 22	...	...	10 58	...	11 58	...	...	2 11	3 9	...	4 21	...	5 22	...	6 16	6 50
Ամ Սեբէնսոս	...	7 33	8 14	8 34	...	9 32	...	...	11 8	...	12 9	...	...	2 21	...	...	4 31	...	5 32	...	6 28	...
Քիւչիւք Զէք	...	...	8 25	...	...	...	...	...	...	...	12 18	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 37	...

ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԼԹՄԲՈՅ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւչիւք Զէք	...	6 34	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 24	...	...	...	...	...	...	6 38	...	...
Ամ Սեբէնսոս	...	6 44	...	7 45	...	8 44	...	9 38	...	...	11 20	...	1 34	...	2 33	...	...	...	4 48	5 39	...	6 54
Մադրիգիւզ	6 ...	6 55	7 24	7 57	...	8 55	...	9 49	...	...	11 31	...	1 45	...	2 44	3 20	...	...	4 59	5 50	...	7 5
Եէնի—գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 8	4 46	5 14	6 4	6 38	7 26
Սամսոնթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	...	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 37	4 12	...	5 19	6 08	6 42	...
Տարուտ փասա	6 22	7 17	7 46	...	8 47	...	9 46	...	10 21	11 21	11 53	12 57	...	2 33	3 6	3 42	4 17	...	5 24	6 13	6 47	...
Եէնի—գարու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	...	10 24	11 24	11 56	1 ...	2 8	2 36	3 9	3 45	4 20	...	5 28	6 16	6 50	...
Գում—գարու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 14	10 29	11 29	12 1	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40
Կ. Պոլիս	6 39	7 34	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 5	5 42	6 30	7 3	7 50

Փոքր ծրարներն անխարդ կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարը Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամաւելի հեռի կայարանաց մինչեւ բանող կառախմբոց մինչեւ Ուրքաթ և Կիրակի օրերն Թիւ. 20 կառախումբը կանգ պիտի առնու ի Ֆլորիա։